

Lesy České republiky, s.p. - lesní správa Janovice
&
Česká lesnická společnost - pobočka Pro Silva Bohemica

**"ZVYŠOVÁNÍ PODÍLU JEDLE DLOUHODOBÝMI
PĚSTEBNÍMI POSTUPY"**

průvodce exkurzními porosty

čtvrtek 12.10. 2006

LS Janovice – všeobecná charakteristika

Přírodní podmínky na Lesní správě Janovice jsou velmi různorodé. V České republice zřejmě nenajdeme jiný lesní hospodářský celek, který by zahrnoval celou škálu lesních vegetačních stupňů dubovým počínaje a klečovým konče.

Lesní veg. stupeň	Porostní půda
1.	49,09
2.	49,44
3.	2241,81
4.	1863,9
5.	5070,05
6.	4613,19
7.	1970,24
8.	1000,68
9.	124,55
Suma	16982,95

Nejvyšší částí na území LS Janovice je Pradědská hornatina s nejvyšším bodem LHC Vysoká hole 1 465 m.n.m.. Pradědská hornatina je oddělena od Medvědí tokem Moravice, která pramení ve Velké kotlině a odvádí vodu z celé oblasti. Jižní hranici Hrubého Jeseníku tvoří sedlo Skřítek a Slatinný Potok. Řeka Moravice (přítoky Bělokamenný, Kotelní, Slatinný potok) je součástí povodí Odry a patří do úmoří Baltského moře. Jižní část LHC Janovice je tvořena dvěma orografickými celky a to Hraběšickou vrchovinou a Nízkým Jeseníkem. Hlavním tokem odvádějícím vodu z tohoto území je říčka Oskava (Oslava, Huntava), která patří do povodí řeky Moravy. Nejnižším bodem LHC je tok řeky Oskavy, jež opouští lesní správu ve 238 m.n.m.

Severní část území je tvořena složitými komplexy krystalinika soustavy Lužicko-Slezské, tvořené úzkými pruhy hornin. Jedná se o tektonicky zdviženou hornatinu s hlubokými sedly a kotlinovitými sníženinami. Ledovcové kary jsou vyvinuty nedokonale a v malém počtu (Velká a Malá kotlina). Nízký Jeseník má charakter tektonicky zdvižených náhorních plošin se sítí údolí zaříznutých do svahů po obvodu pohoří. Mezi nejčastější půdní typy patří humuso –železité podzoly ve vyšších polohách, hnědé lesní půdy ve středních a hnědozemě a pseudoglejové luvizemě v nižších polohách.

Území LS Janovice zahrnuje celkem 4 přírodní lesní oblasti, z nichž nejvýznamnější jsou PLO 27 Hrubý Jeseník (47 % výměry LS), PLO 29 Nízký Jeseník (31 % výměry LS) a PLO 28 Předhoří Hrubého Jeseníku (21 % výměry LS). Jen malá část území pak zasahuje do PLO 34 Hornomoravský úval.

Zastoupení dřevin je SM 72,8 %, JD 1,3 %, BO 0,3 %, kleč 0,7 %, MD 3,3 %, BK 13,6 %, DB 0,6 %, KL 2,4 %, JS 1,2 %, OL 1,4 %. Nižší zastoupení má další celá škála dřevin včetně exotů.

Věková skladba porostů je nevyrovnaná. Nadnormální jsou porosty 2, 3, 5, a 13 až 17 věkového stupně. Stoprocentní likvidnost starších porostů způsobuje problémy s umístěním těžeb. Ty jsou zatím vkládány především do porostů, 8 až 10 věkového stupně jako přípravné seče pro podrostní způsob hospodaření. Výrazně podnormální je 1 a 4 věkový stupeň. U prvního stupně je podnormální stav způsobem především přechodem na

dlouhodobě podrostní způsob hospodaření, který nám přináší nárůst množství přirozeně se zmlazujících porostů a tím i úsporu vkladů peněz do pěstební činnosti (zalesňování, ochrana proti buření, zvěři atd.).

Na LHC bylo vytvořeno v kategorii lesa hospodářského 29 HS na základě cílových hospodářství, pro les ochranný 4 HS a pro kategorii lesů zvláštního určení 18 HS dle preferovaných mimoprodukčních funkcí lesa (I. pásmo ochrany vod, zdrojů léčivých a minerálních vod, NPR, PR a PP, funkce půdoochranné či genové základny).

Při obnově lesa je kladen veliký důraz na dlouhodobě podrostní způsob hospodaření. Podíl přirozené obnovy dosahuje 50 % z obnovy celkové. Přirozeně se zmlazuje především BK a SM, ale daří se i přirozená obnova jiných dřevin včetně JD.

Na LS jsou čtyři genové základny. Pro smrk jsou to genové základny Karlov – Malá Morávka o rozloze 565 ha (zahrnuje porosty hlavně v 7 a 8 lesním vegetačním stupni) a Bedřichov s rozlohou 187 ha (5 LVS), pro buk pak GZ Valšův Důl s rozlohou 514 ha. **Čtvrtá GZ Hochwald je jako jedna ze tří GZ v republice vyhlášena jen pro JD. Leží na revíru Žďárský Potok a její rozloha činí 136 ha. Genové základny jsou zařazeny do lesů zvláštního určení a jsou pro ně vytvořeny samostatné CHS s prodlouženou dobou obmýtí.**

Organizačně tvoří LS 10 revírů mezi které je rozděleno 16 983 ha lesní půdy v lesích státních a 348 ha v odborné správě. Katastrální výměra lesní správy je 43 781 ha a zahrnuje 60 katastrálních území, spadajících pod 4 přímo řízené obce v krajích Moravskoslezském a Olomouckém.

Lesnické hospodaření je také ovlivňováno také zájmy ochrany přírody. Velká část LS leží na území CHKO Jeseníky. V rámci území LS se nachází také velké množství maloplošných chráněných území ve všech stupních ochrany. Nejvýznamnější je NPR Praděd, která se rozkládá ve vrcholových partiích Hrubého Jeseníku a zasahuje do území 4 lesních správ. Zde se nacházejí významné lokality ochrany přírody, např. Petrovy kameny, Malá či Velká Kotlina s výskytem endemických druhů rostlin. Dalšími významnými lokalitami jsou PR Pod jelení studánkou se zaměřením na ochranu mravenců, NPP Javorový vrch kde jsou předmětem ochrany různé druhy netopýrů, či NPR Skřítek (rašeliniště), PR Rabštejn a další.

Zastávka č. 1 Podrostní způsob hospodaření s dlouhou obnovní dobou

Popis porostu:

- Porostní skupina : 621 B 13/1
- Kategorie lesa : Les zvláštního určení – genová základna
- Hospodářský soubor : 8542
- Soubor lesních typů : 5K
- Nadmořská výška : 700 m.n.m.
- Plocha por. skupiny : 8,25 ha

Údaje LHP LHC Janovice (2001 – 2010)

PS	Plocha etáže	věk	zakmenění	dřevina	zastoupení	b.s. / AVB	zásoba/ha	zásoba celkem	těžba dle LHP
621B01	1,38	6	2	SM	70	2/28			
				JD	30	2/26			
621B13	6,87	128	10	SM	60	7/24	303	2498	636
				MD	30	3/26	152	1249	273
				JD	10	4/24	52	427	91

Dosavadní vývoj a provedené zásahy

Tato porostní skupina je jádrem genové základny Hochwald. Porost byl rozčleněn sítí přibližovacích linek. V roce 1996 byla na ploše 4,5 ha provedena těžba jednotlivým výběrem v množství 88 m³/ha. Jinak zpracování nahodilých těžeb v rozsahu cca 5 m³/ha.

Další navrhovaná opatření

Obnovní těžbu realizovat jednotlivým výběrem se zaměřením na zdravotní a kvalitativní výběr. Přírůst by měl probíhat na nejkvalitnějších jedincích. Postupný přechod na těžbu cílových tloušťek. Neodkrývat a předčasně neuvolňovat nárosty, v maximální míře umožnit průběh autoregulačních procesů pod mateřským porostem. Intenzita těžby 60 - 80 m³ po celé ploše porostní skupiny v intervalu 10 let s ohledem na zachování stávajícího porostního okraje.

Témata k diskusi

- Možnost výchovy dřevin mateřským porostem
- Podrostní způsob hospodaření s dlouhou obnovní dobou
- Výběrný způsob hospodaření

Zastávka č. 2 Výchovné zásahy v porostech se zastoupením JD

Popis porostu:

- Porostní skupina : 621 B 02, 621 B 03, 621 B 05
- Kategorie lesa : Les zvláštního určení – genová základna
- Hospodářský soubor : 8542
- Soubor lesních typů : 5K, 5S, 5O
- Nadmořská výška : 670 – 690 m.n.m.

Údaje LHP LHC Janovice (2001 – 2010)

PS	Plocha	věk	zakmenění	dřevina	zastoupení	b.s. / AVB	zásoba/ha	zásoba celkem	těžba dle LHP
621B02	2,29	16	10	SM	80	2/28			
				MD	10	1/28	5	14	
				JD	10	1/28			
621B03	2,63	28	10	SM	90	2/28	126	333	
				MD	5	1/28	7	19	
				JD	5	1/28	5	15	
621B05	3,55	42	10	SM	65	3/26	145	515	
				MD	5	1/28	14	47	
				JD	30	2/26	68	142	

Dosavadní vývoj a provedené zásahy

- **621 B 02** jedná se o porostní skupinu vzniklou zalesnění SM po holé seči, JD, BK, MD z přirozené obnovy. V minulosti provedeny prostřihávka v roce 1992 a v letech 1998 a 2002 prořezávka s rozčleněním. Druhá prořezávka již byla zaměřena na podporu JD a BK
- **621 B 03 a 621 B 05** tyto porostní skupiny vznikly zalesněním na holině SM. JD z náletu se na velmi vhodném stanovišti dokázala udržet a prosadit ve stávajícím zastoupení i přes opakované poškození zvěří. Výchovné zásahy byly prováděny

Další navrhovaná opatření

- **621 B 02** intenzivní zásah se zaměřením na podporu vybraných jedinců JD, BK a MD. Podpora vytváření hlubokých korun JD, ponechání podúrovně.
- **621 B 03 a 621 B 05** intenzivní pozitivní zásah se zaměřením na podporu vybraných jedinců JD a SM. „Strukturální probírku“ vést výběrem v úrovni, se zaměřením na zdravotní stav. Směřovat k dosažení výškové a tloušťkové diference, podúroveň šetřit. Intenzita zásahu 45 m³/ha.

Témata k diskusi

- Výběr cílových stromů
- Intenzita zásahu

Zastávka č. 3 Výchovné zásahy v porostech se zastoupením JD provedené harvesterovými technologiemi

Popis porostu:

- Porostní skupina : 613 E 05a, 613 E 05b, 613 F 06, 618 A 05 a
- Kategorie lesa : Lesy hospodářské
- Hospodářský soubor : 551
- Soubor lesních typů : 5S
- Nadmořská výška : 760 – 780 m.n.m.

Údaje LHP LHC Janovice (2001 – 2010)

PS	Plocha	věk	zakmenění	dřevina	zastoupení	b.s. / AVB	zásoba/ha	zásoba celkem	těžba dle LHP
613E05a	2,14	41	9	SM	90	2/30	219	469	
				MD	5	1/30	13	227	
				JD	5	1/30	13	28	
613E05b	1,64	41	9	SM	90	2/30	219	360	
				MD	5	1/30	13	21	
				JD	5	1/30	13	22	
613F06	0,69	52	9	JD	60	2/28	193	133	
				SM	40	2/30	132	91	
618A05a	2,27	45	10	SM	70	2/30	221	503	
				JD	30	1/30	115	261	

Dosavadní vývoj a provedené zásahy

- Tyto porostní skupiny vznikly zalesněním na holině SM. JD z náletu.
- V roce 2005 byla v těchto porostech provedena těžba harvestory s intenzitou 51 – 69 m³ na 1 ha.
- V roce 2006 nahodilá těžba cca 3 – 5 m³/ha

Další navrhovaná opatření

- Probírkový zásah v úrovni po 10 letech

Témata k diskusi

- Použití harvesterových technologií v úmyslných těžbách
- Přibližovací linka jako součást výchovného zásahu.

Obr. č. 1 Porostní mapa zájmového území

Obr. č. 2 Přírozená obnova pod porostem 621 B 13/1

Obr. č. 3 Význačení cílových stromů v porostu 621 B05

Text:

Ing. Pavel Koždoň a Petr Mikulenka, LČR, s.p., lesní správa Janovice

Redakce, technická příprava a tisk:

Mgr. Dušan Adam, Ph.D.

Ing. Libor Hort

Ing. David Janík

Dr. Ing. Tomáš Vrška

VÚKOZ, v.v.i., oddělení ekologie lesa Brno

Náklad:

81 výtisků

Copyright 2007:

